

2 GOEDKEURING VAN HET VERSLAG VAN HET MONITORINGCOMITÉ VAN 29 JANUARI 2024

VE_MC

GLB-SP_20240129_dc

De voorzitter meldt dat er nog twee aanpassingen gebracht zijn aan het verslag van de vergadering van 29 januari 2024. Deze wijzigingen werden reeds aangebracht in het met de agenda doorgestuurde verslag. De voorzitter leest de aanpassingen voor.

De eerste aanpassing gebeurde op basis van een ontvangen opmerking van de vertegenwoordiger van de SALV en is in het verslag aangeduid met voetnoot 1 op pagina 2:

“De vertegenwoordiger van de ~~SERV~~-SALV vraagt hoeveel aanvragen er zijn ingediend bij de investeringsdossiers, of er al een selectie is gebeurd, en wat de verhouding is tussen het aantal aanvragen en selecties.”

De tweede aanpassing gebeurde op basis van een verduidelijking ontvangen van de vertegenwoordiger van het Vlaams Betaalorgaan. Deze verduidelijking is aangeduid met voetnoot 3 op pagina 2 van het verslag:

“Wanneer de landbouwer binnen deze 2,5 maanden zijn bewijs van uitvoering ingeeft en daarna zijn engagement intrekt, wordt zijn maximumbudget van € 300.000,00 voor de hele GLB-periode verminderd met het potentieel budget van zijn ingetrokken engagement.”

De voorzitter vraagt of er nog opmerkingen zijn over het verslag van de vorige vergadering. Hierop uit de vertegenwoordiger van de VLM de wens om de resultaten van de evenementen van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij in het kader van het Belgisch Europees voorzitterschap, die ook als variapunt in de vorige vergadering (agendapunt 4.2) aangehaald werden, te ontvangen. De voorzitter zegt dat dit zeker mogelijk is en dat de resultaten met het verslag van deze vergadering worden meegestuurd.¹

Hierna keurt het monitoringcomité het verslag van de vergadering van 29 januari 2024 goed.

3 JAARLIJKS UITVOERINGSVERSLAG PDPO III

presentatie
JV2023.pptx

Jaarverslag
2023.docx

Jaarverslag 2023
bijlage.docx

Jaarverslag 2023
communicatiestrategie

Jaarverslag 2023
evaluatieplan.pdf

Dit agendapunt wordt toegelicht door expert Lieselotte Schoeters van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

Voordat de expert de presentatie geeft met het overzicht van het uitvoeringsverslag van PDPO III, benadrukt de expert dat het hier gaat over uitgaven in kader van PDPO III (programma 2014-2022) in 2023 en niet over uitgaven in het kader van het GLB-SP.

Na de toelichting door de expert stelt de vertegenwoordiger van kabinet Demir ter verduidelijking de vraag of er van het GLB ook zo een uitvoeringsverslag opgemaakt wordt. De expert bevestigt dit. Bij het GLB wordt er gekeken naar het afgelopen financiële boekjaar in plaats van het afgelopen kalenderjaar. Het GLB-

¹ N.v.d.r.: het Agentschap Landbouw en Zeevisserij heeft voor de Raad (Landbouw en Visserij) op 26 maart 2024 een nota van het voorzitterschap met resultaten van de in de vergadering van 29 januari 2024 besproken evenementen opgemaakt. Deze nota staat gepubliceerd op: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8021-2024-INIT/en/pdf>

Daarnaast publiceert het Vlaams Ruraal Netwerk (VRN) in de nieuwsbrief van juni een artikel over wat er op het gebied van landbouw allemaal gerealiseerd is onder het Belgisch Europees voorzitterschap en de rol die het Agentschap Landbouw en Zeevisserij hierbij gespeeld heeft. Inschrijven op de nieuwsbrief kan op de website van het VRN: <https://www.vlaamsruraalnetwerk.be/>

SP 2023-2027 heeft dus een andere rapporteringstiming en ook een nieuwe rapporteringsstructuur, namelijk het jaarlijks prestatieverslag of APR. Het eerste jaarlijks prestatieverslag GLB-SP over het financieel jaar 2023 werd aan het monitoringcomité voorgesteld in de vergadering van 29 januari. De deadline voor indiening bij de Europese Commissie is namelijk 15 februari legt de expert uit. Het APR zal dus jaarlijks voor die datum voorgesteld worden aan het monitoringcomité. Tot het laatste uitvoeringsverslag PDPO III maakt het Agentschap Landbouw en Zeevisserij dus jaarlijks twee verslagen op: één voor het aflopende PDPO III en één voor het nieuwe GLB-SP. Het laatste uitvoeringsverslag PDPO III zal over kalenderjaar 2025 gaan en zal in juni 2026 voorgesteld worden aan het monitoringcomité.

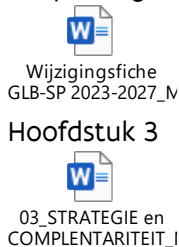
Hierna merkt de vertegenwoordiger van de VLM op dat bij het evaluatielook de meeste evaluaties i.h.k.v. PDPO III vanuit het beleidsdomein Omgeving opgestart zijn. De expert bevestigt dit en legt uit dat er vanuit het Agentschap Landbouw en Zeevisserij in 2019 een uitgebreid jaarlijks uitvoeringsverslag PDPO III opgesteld is.² Dit was een verplichting vanuit de Europese regelgeving.³ In dit uitgebreid jaarverslag dienden er onder andere bijkomende indicatoren gerapporteerd te worden en evaluatievragen beantwoord te worden. Er werd bijgevolg getracht om zo veel mogelijk evaluaties te finaliseren voor dit uitgebreid jaarverslag zodat deze resultaten meegenomen konden worden. Dit zorgde ervoor dat er daarna minder evaluaties uitgevoerd werden. Bij het GLB is zo een uitgebreid tussentijds APR niet nodig, waardoor de evaluaties meer gespreid zullen zijn over de hele GLB-periode.

Na deze verduidelijkingen vraagt de voorzitter of er nog bemerkingen zijn. Deze zijn er niet waarop het jaarlijks uitvoeringsverslag PDPO III van 2023 goedgekeurd wordt. Dit uitvoeringsverslag zal vervolgens voor 30 juni 2024 ingediend worden bij de Europese Commissie.⁴

4 WIJZIGINGEN AAN HET GLB-SP

De voorzitter geeft een algemene inleiding over de reden van het voorliggen van de wijzigingen: enerzijds gaat het om wijzigingen die voortvloeien uit de aanpassing van de Europese GLB-verordening (EU) 2021/2115 bij Verordening (EU) 2024/1468 en anderzijds zijn er een aantal bijkomende wijzigingen. De voorzitter geeft per wijziging het woord aan de betrokken beheersdiensten. Experts Kristien Reyns, Lieselotte Schoeters en Sara Gomand zijn aanwezig voor het Agentschap Landbouw en Zeevisserij voor aanvullingen en het beantwoorden van vragen.⁵

- a. Wijzigingen voortvloeiend uit de gewijzigde GLB-verordening:
 - i. aanpassing GLMC 6, 7, 8, 9 en 10 ⁶

² N.v.d.r.: het uitgebreid jaarlijks uitvoeringsverslag dat in 2019 gepubliceerd werd, is terug te vinden via deze link: https://lv.vlaanderen.be/sites/default/files/attachments/jaarverslag_pdpo_2018_website_0_0.pdf

³ N.v.d.r.: zoals bepaald in art. 75 lid 4 van Verordening (EU) 1305/2013.

⁴ N.v.d.r.: bij het nakijken van het PDPO III jaarlijks uitvoeringsverslag werden nog enkele rechtzettingen gemaakt. Het gaat om een aanvulling bij de berekening van de uitgaven op vlak van technische bijstand (zie Bijlage Tabel B2.3) en de vastgelegde uitgaven voor M19 – LEADER (zie Bijlage Tabel A, jaarverslag Hoofdstuk 1.c prioriteit 6 en maatregel 19). Daarnaast werden er ook nog enkele typfouten aangepast (zie Hoofdstuk 1.c maatregel 9 en 16) en linken toegevoegd (zie Hoofdstuk 2.b en 2.c). De aanpassingen staan aangeduid in track changes.

⁵ N.v.d.r.: de MINA-raad verontschuldigde zich en gaf enkele vragen en opmerkingen door, inzake onder meer de doorrekening van de wijzigingen in de Plan MER, GLMC 6, 7, 9 en 10, BO Kruidenrijk akkerland, dierenwelzijnslabel, en expliciteerde ook niet positief te kunnen adviseren over de wijzigingen die voortvloeien uit de gewijzigde GLB-verordening. De vragen die niet behandeld werden tijdens de vergadering, werden na het overleg via e-mail beantwoord.

⁶ N.v.d.r.: enkele technische verduidelijkingen gebeurden in de wijzigingsfiche “Wijzigingsfiche GLB-SP 2023-2027_MC 20240604_V2” en hoofdstuk 3 “03_STRATEGIE en COMPLEMENTARITEIT_MC 20240604_V3”. In de definitieve ingediende versies staan de verduidelijkingen gemarkeerd.

De vertegenwoordiger van de beheerautoriteit GLB-SP licht de wijzigingen aan GLMC 6, 7, 8, 9 en 10 toe.

Na de toelichting stelt de vertegenwoordiger van kabinet Demir de vraag of hierbij de Verordening (EU) 2024/1468 letterlijk overgenomen werd of dat er een eigen Vlaamse invulling gegeven is aan de verordening. De vertegenwoordiger van de beheerautoriteit antwoordt dat sommige aspecten letterlijk overgenomen zijn, zoals het verplicht schrappen van GLMC 8a, het verplicht aanbieden van ecoregelingen voor de instandhouding van niet-productieve arealen, de aanleg van nieuwe landschapselementen en het aanbieden van gewasdiversificatie onder GLMC 7 enerzijds. Anderzijds wordt er in de Europese verordening meer flexibiliteit gegeven aan de lidstaten voor een gepaste invulling van GLMC 6. Hierop stelt de vertegenwoordiger van kabinet Demir de vraag of er geduid kan worden over wat voortvloeit uit het Europese niveau en wat uit het Vlaamse niveau. De vertegenwoordiger wijst namelijk op de bezorgdheid dat sommige versoepelingen een milieukundig effect kunnen hebben ten opzichte van de oorspronkelijke milieueffecten van het GLB-SP zoals berekend in het plan-MER. Hieruit volgt de vraag of hier rekening mee gehouden is, zodat we niet bijkomende milieulasten doorschuiven naar de volgende generatie landbouwers.

De voorzitter bevestigt dat hogere flexibiliteit inzake de GLMC's uit de aanpassingen aan de Europese regelgeving voortkomen. Bij GLMC 6 is er vanuit de Vlaamse context een voor de landbouwer werkbare invulling gegeven om een antwoord te bieden aan de problematiek rond kalenderlandbouw in relatie tot de weersomstandigheden. Als voorwaarde geldt dat er een bedekking moet zijn door ofwel het laten liggen van gewasresten ofwel het laten staan van de hoofdteelt ofwel ervoor zorgen dat er een nateelt staat. Specifiek voor de landbouwstreek Polders en Duinen wordt, vanwege de noodzakelijkheid tot winterploegen, een uitzondering voorzien. De Europese vereenvoudiging waarbij de EU niet zelf bepaalt wat landbouwers wanneer moeten doen op hun percelen, wordt hiermee geïmplementeerd. De milieuzorg die achter die kalenderlandbouw zat blijft opgevangen door deze nieuwe invulling.

Als antwoord op de vraag over de eventuele milieueffecten citeert de voorzitter een paragraaf van op [de website van DG AGRI](#) over de GLB-herziening en over het aanpakken van de zorgen van landbouwers:

“These proposals aim to:

- reduce the burdens related to controls for EU farmers
- provide them with greater flexibility for complying with certain environmental conditionalities.

The changes to current CAP rules result in:

- more flexibility for farmers and national administrations
- requirements more compatible with farming realities.

The simplification measures are carefully calibrated, and targeted to maintain a high level of environment and climate ambition in the current CAP.”

Hiermee geeft de Europese Commissie duidelijk aan dat de milieu- en klimaatambities gegarandeerd blijven.

De vertegenwoordiger van kabinet Demir vraagt naar de effecten van de afschaffing van de controles bij landbouwers die over minder dan 10 ha areaal beschikken. Een expert van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij verduidelijkt dat deze afschaffing enkel betrekking heeft op de conditionaliteit, dat deze landbouwers niet worden vrijgesteld van de naleving van de conditionaliteit en deze uitzondering enkel van toepassing is op de controle en het sanctioneren vanuit het GLB van het niet-naleven ervan. Deze wijziging wordt in de verordening als dusdanig opgelegd aan alle lidstaten en moet uitgevoerd worden door alle lidstaten. De vertegenwoordiger van kabinet Demir antwoordt dat daar juist de bezorgdheid ligt, aangezien het uitblijven van controles en sancties bij deze landbouwers een achteruitgang inzake milieu kan betekenen. Volgens de vertegenwoordiger van kabinet Demir moeten we vermijden dat de landbouwers die over meer dan 10 ha beschikken de milieudruk moeten overnemen van de landbouwers onder de 10 ha. Hij nuanceert dat niet alle landbouwers onder de 10 ha zomaar de regelgeving zullen negeren, maar dat er wel een risico bestaat dat de milieudruk toeneemt. De vertegenwoordiger van kabinet Demir sluit af met

te stellen dat we vereenvoudigingen moeten toepassen, maar dat we tegelijk ook moeten oppassen dat we niet de foute weg inslaan.

De voorzitter verduidelijkt dat de genoemde wijziging geen aanpassing is aan het GLB-SP, maar opgenomen is in de Europese verordening. Bijgevolg ligt deze wijziging hier dus niet ter discussie. De voorzitter reageert in enkele punten. Vooreerst dankt de voorzitter de vertegenwoordiger van kabinet Demir om te nuanceren dat vrijgestelde landbouwers aangespoord zouden worden om regelgeving, waar ze voor alle duidelijkheid nog steeds aan moeten voldoen, niet meer in acht zouden nemen. De voorzitter uit ook zijn vertrouwen in de (kleinere) Vlaamse landbouwers. Naast de GLB-sanctionering die via de verordening wegvalt voor kleinschalige landbouwers, wijst de voorzitter op het bestaan van nationale milieuwetgeving die wel gecontroleerd wordt. Ook wijst de voorzitter erop dat het schrappen van de sanctionering van kleinschalige landbouwers geen vraag is vanuit Vlaanderen. Het is wél een EU-beslissing die we kunnen begrijpen om lasten voor (kleine) landbouwers terug te dringen. De voorzitter eindigt met nogmaals erop te wijzen dat de wijziging hier niet op tafel ligt.

De vertegenwoordiger van kabinet Demir herhaalt de bezorgdheid voor wijzigingen die op tafel liggen die de milieudruk zouden kunnen vergroten. Vandaar weer de vraag aan de Europese Commissie of dit goed geborgd is, zodat we niet binnen een paar jaar beseffen dat er een verkeerde beslissing genomen is. Hierbij verwijst de vertegenwoordiger van kabinet Demir naar het scheuren van kwetsbaar grasland bij wildschade. De voorzitter geeft aan dat het niet over het scheuren van grasland gaat, maar over het herstellen van grasland wanneer bij permanente graslanden die onder GLMC 9 en 10 vallen wildschade optreedt (vb. door everzwijnen). De landbouwer kan in dat geval een uitzondering krijgen op het verbod op ploegen om het grasland terug in te zaaien. De vertegenwoordiger van kabinet Demir vervolgt met vragen over de effecten op Natura 2000-gebieden en over de communicatie hierrond met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). Een expert van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij bevestigt dat er gesprekken zijn met ANB. De bepalingen van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en zijn uitvoeringsbesluiten blijven wel onverminderd van toepassing. Waar er dus een verbod of vergunningsplicht is op het wijzigen van de vegetatie volgens het natuurdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten moet bijgevolg ook een ontheffing of een vergunning aanwezig zijn van ANB, naast de bepalingen in het GLB, vooraleer gebruik gemaakt kan worden van deze vrijstelling.

Hierna stelt de vertegenwoordiger van kabinet Demir de vraag of er contact is geweest met de diensten onderling om te kijken of alles nog conform is met de plan-MER bij het GLB. De vertegenwoordiger van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij antwoordt dat dit niet het geval is, omdat wijzigingen aan het GLB-SP niet beMERd moeten worden. De voorzitter sluit zich hierbij aan en stelt dat programmawijzigingen slechts zelden opnieuw beMERd worden in Vlaanderen.

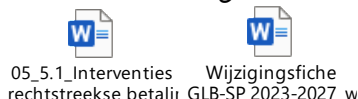
De vraag of alle wijzigingen aan het GLB-SP beMERd moeten worden, wordt gesteld aan de vertegenwoordigers van de Europese Commissie. De vertegenwoordigers denken van niet. De vertegenwoordiger van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij kadert dat dit in vorige programmaperiodes nooit gebeurd is, terwijl er toen ook wijzigingen gebeurd waren. Het uitgangspunt van de MER is dat bij de opmaak van het programma gekeken wordt naar het groter kader en wat de milieueffecten zijn. In de loop van een programmaperiode dat nu vijf (maar normaal zeven) jaar duurt, worden er – op basis van de actuele noden – wijzigingen aangebracht. Het aanpassen van maatregelen die ervoor zorgen dat het GLB-programma effectief en functioneel blijft, verandert niets aan het fundament van het plan. We hebben geen kennis van lidstaten die – noch in het verleden noch in de toekomst – tijdens het uitvoeren van het plan een nieuwe MER opmaken. Indien zo, zou een planwijziging niet meer werkbaar zijn. Een vertegenwoordiger van de Europese Commissie vult aan dat er vanuit DG AGRI samengewerkt wordt met andere directoraten-generaal waaronder DG ENV en zij dus ook betrokken zijn bij de goedkeuring van de wijzigingen.

De vertegenwoordiger van kabinet Demir vraagt om een procedurele verduidelijking. De vertegenwoordiger van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij antwoordt dat na het advies van het monitoringcomité de wijzigingen ingediend worden bij de Europese Commissie. De Commissie beoordeelt vervolgens de aanpassingen en zal ze – indien de aanpassingen in orde bevonden zijn – finaal goedkeuren.

De vertegenwoordiger van de VLM merkt op dat de plan-MER van het GLB-SP veel belang hecht aan de conditionaliteit en aan de positieve effecten van GLMC 8. Hier een deel van schrappen, stelt de vertegenwoordiger van de VLM, kan een invloed hebben op de positieve milieueffecten die in het plan beschreven staan. In dat opzicht is het volgens de vertegenwoordiger toch belangrijk om dit te bekijken. Een expert van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij wijst erop dat het schrappen van GLMC 8a een verplichting is vanuit de EU, die tegen volgend campagnejaar in uitvoering moet zijn. GLMC 8a was een verplichting waarbij landbouwers geconfronteerd worden met het verlies aan productieruimte in een periode van toenemende vraag naar voedselzekerheid, maar waar geen vergoeding tegenover stond. Het aanbieden van ecoregelingen geeft de mogelijkheid om potentieel inkomensverlies voor niet-productieve arealen te vergoeden. Het zijn net die ecoregelingen die de knelpunten van de eerdere verplichting opvangen. De expert verwacht dan ook dat door het wegvallen van de GLMC 8a-verplichting landbouwers meer gestimuleerd zullen zijn om in te tekenen op ecoregelingen dankzij de vergoedingen.

Vervolgens vraagt de vertegenwoordiger van kabinet Diependaele of landbouwers met deze wijziging geld zullen ontvangen via de ecoregelingen voor zaken die aanvankelijk via de conditionaliteit beoogd werden. Hoe wordt dat betaald? De voorzitter antwoordt dat dit volledig bekostigd wordt met Europees geld. Hierop stelt de vertegenwoordiger van kabinet Diependaele de bijkomende opmerking dat het Europese budget zo sneller op zal geraken, en vraagt waar er dan geld wegvalt. Hierop antwoordt de voorzitter dat we in eerste instantie geen Europees geld zullen verliezen, wat al positief is. Indien de opname boven de verwachtingen zou liggen, is een interne verdeling onder de ecoregelingen mogelijk. Indien er dan nog een tekort zou zijn, dan wordt er budget uit de basisinkomenssteun gehaald. Het geld komt dus volledig uit de Europese, gesloten, enveloppe.

- ii. aanpassing baseline voor interventie 1.8 'Ecoteelten' en interventie 1.13 'Gewasrotatie (vruchtafwisseling met vlinderbloemigen' ten gevolge van de wijziging aan GLMC 7 ⁷

De vertegenwoordiger van de beheerautoriteit GLB-SP legt uit dat bij deze interventies de baseline geschrapt kan worden, wegens de aanpassing van GLMC 7. Hierdoor is deze niet meer relevant als baseline voor deze ecoregelingen.

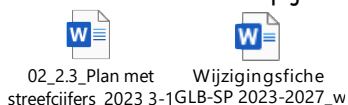
De vertegenwoordiger van de VLM meldt dat bij de beheersovereenkomst Soortenbescherming de baseline van GLMC 8a geschrapt wordt, omwille van het schrappen van GLMC 8a uit de conditionaliteit.

b. Andere wijzigingen:

- i. Interventie aanvullende herverdelende betaling: aanpassing gepland eenheidsbedrag en output (pijler 1) ⁸

- ii. Indicatoren LEADER (pijler 2) ⁹

Onderdelen hoofdstuk 2:

⁷ N.v.d.r.: enkele technische verduidelijkingen gebeurden in de wijzigingsfiche "Wijzigingsfiche GLB-SP 2023-2027_wijziging 2024-1_ER ecoteelten en gewasrotatie_MC 20240604_V2". In de definitieve ingediende versie staan de verduidelijkingen gemarkeerd.

⁸ N.v.d.r.: enkele technische verduidelijkingen gebeurden in de interventiefiche "05.5.1.Interventies rechtstreekse betalingen (1.2)_2023-MC 20240604_V2" en wijzigingsfiche "Wijzigingsfiche GLB-SP 2023-2027_herverdelende betaling_MC 20240604_V2". In de definitieve ingediende versies staan de verduidelijkingen gemarkeerd.

⁹ N.v.d.r.: enkele technische verduidelijkingen gebeurden in hoofdstuk 2.1-SO8 "02_2.1.S08_Werkgelegenheid_2023 3-1_wijziging 2024_MC 20240604_V2". In de definitieve ingediende versie staan de verduidelijkingen gemarkeerd.

02_2.1_S03_Verbete
ren positie landbou

02_2.1_S05_Duurza
me ontwikkeling_20

02_2.1_S06_Biodiver
siteitsverlies_2023 3-

02_2.1_S07_Jonge
landbouwers_2023-

02_2.1_S08_Werkge
legenheid_2023 3-1.

02_2.1_XCO_Horizo
ntale doelstelling_2!

iii. Interventie 3.8 ‘Beheerovereenkomsten bufferen en verbinden’ (pijler 2):

- aanpassing steunbedrag voor de actie ‘Kruidenrijke akkerrand 15 juli – gefaseerd klepelen’
- aanpassing beheervoorwaarde voor actie 2 ‘Kruidenrijke akkerrand 15 juni’ en actie 3 ‘Kruidenrijke akkerrand 15 juli – volledig maaien’¹⁰

05_5.3_Plattelandso
ntwikkelingsinterve
Wijzigingsfiche
GLB-SP 2023-2027_w

iv. Interventie 3.10 ‘Beheerovereenkomsten soortenbescherming’ (pijler 2):

- aanpassing beheervoorwaarde voor actie 1 ‘faunavoedselgewas’
- aanpassing ten gevolge van wijziging aan GLMC 8¹¹

05_5.3_Plattelandso
ntwikkelingsinterve
Wijzigingsfiche
GLB-SP 2023-2027_w

v. Schraping van de interventie Dierenwelzijnslabel GLB-SP (pijler 2)

Nota MC
verantwoording sch
Nota MC impact
schrappen dierenwe

De vertegenwoordiger van kabinet Weyts legt de schrapping van de interventie dierenwelzijnslabel uit die in 2025 van start zou gaan. De vertegenwoordiger stelt dat deze interventie incompleet is omdat wegens het ontbreken van promotie, de kans groot is dat er weinig animo bij de landbouwer voor deze interventie zou zijn. De vertegenwoordiger legt uit dat ze de doelstellingen die deze interventie voor ogen heeft willen bereiken met de implementatie van een Vlaams dierenwelzijnslabel, waar al van bij het begin van deze legislatuur aan gewerkt wordt. De schrapping van deze interventie zou dus gecompenseerd worden via dit Vlaams dierenwelzijnslabel, waar ook promotie voor wordt voorzien. Er wordt gemikt om tegen eind dit

¹⁰ N.v.d.r.: enkele technische verduidelijkingen gebeurden in de wijzigingsfiche “Wijzigingsfiche GLB-SP 2023-2027_wijziging 2024_interventie 3-8 BO bufferen en verbinden_MC 20240604_V2”. In de definitieve ingediende versie staan de verduidelijkingen gemarkeerd.

¹¹ N.v.d.r.: enkele technische verduidelijkingen gebeurden in de interventiefiche (hoofdstuk 5) “05_5.3_Plattelandsoontwikkelingsinterventies(3.10)_2023 3-1 wijziging 2024_MC 20240604_V3”. In de definitieve ingediende versie staan de verduidelijkingen gemarkeerd.

jaar al labels op varkensproducten te hebben. De vertegenwoordiger van het Departement Omgeving vult aan dat er op deze manier getracht wordt het koopgedrag van de consument te veranderen en zo een afzetmarkt voor de producten te creëren.

De vertegenwoordiger van kabinet Demir vraagt naar de bestemming van de vrijgekomen budgetten. De vertegenwoordiger van de beheerautoriteit antwoordt dat er nog geen concrete wijzigingsfiche is ingediend bij de Europese Commissie, maar dat dit wel een impact heeft op het GLB-SP. Zo moeten er onder andere tekstuele aanpassingen gebeuren. De grootste impact is budgettair en op de resultaatindicatoren waaraan de interventie dierenwelzijnslabel zou bijdragen. Door de schrapping moeten sommige resultaatindicatoren verlaagd worden. Hiernaast zullen er Europese financiële middelen beschikbaar komen, die oorspronkelijk uit de enveloppe van beleidsdomein Omgeving komen en dus normaliter daar terug beschikbaar komen. De voorzitter en de vertegenwoordiger van het Agentschap voor Landbouw en Zeevisserij bevestigen dit. Dit is allemaal onder voorbehoud, aangezien de Europese Commissie hiermee akkoord moet gaan.

De vertegenwoordiger van de VLM stelt voor om de vrijgekomen middelen aan LEADER toe te voegen. Een expert van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij bevestigt dat die maatregel onder andere bijdraagt aan één van dezelfde resultaatindicatoren waartoe de interventie dierenwelzijnslabel zou bijgedragen hebben en aan biodiversiteit. De vertegenwoordiger van kabinet Crevits vraagt ter verduidelijking of de indicatoren dan ook geschrapt worden. Hierop antwoordt de vertegenwoordiger van de beheerautoriteit dat dit niet het geval is, maar dat ze wel verlaagd worden doordat het aandeel van de interventie dierenwelzijnslabel op 0 wordt gezet, en benadrukt nogmaals dat dit onder voorbehoud van de goedkeuring van de Europese Commissie is. Een expert van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij beaamt dit en zegt dat dit voorstel beschreven staat in de bijhorende nota over de impact. De vertegenwoordiger van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij zegt dat deze maatregel nog niet helemaal doorgepraat is omdat de impact ervan nog niet helemaal duidelijk is. Uit overleg met de Commissie zal blijken hoe dit verder evolueert. De nota's die werden verspreid geven al de gevolgen weer en zullen uitgevoerd worden in een later stadium na goedkeuring door de Europese Commissie.

De vertegenwoordiger van de SERV stelt zich vragen bij de schrapping van deze maatregel, aangezien er de laatste jaren meer ingezet wordt op dierenwelzijn en dit het enige instrument voor dierenwelzijn is binnen het GLB-SP. De vertegenwoordiger van kabinet Weyts antwoordt dat dit niet betekent dat er niet ingezet wordt op dierenwelzijn, maar dat ze van oordeel zijn dat het stimuleren van het dierenwelzijnslabel ook op andere manieren kan, zeker gezien het kleine budget. De vertegenwoordiger van de SERV zegt vervolgens dat als we boeren willen meekrijgen in het verhaal van dierenwelzijn, de drempel zo laag mogelijk moet zijn. De vertegenwoordigers van Departement Omgeving en kabinet Weyts antwoorden dat er een afzetmarkt gecreëerd moet worden. Hiervoor is promotie naar de consument toe nodig. Landbouwers zullen vervolgens meestappen in het verhaal.

Ten slotte vraagt de voorzitter of de promotie naar de consument met eigen middelen zal gebeuren en of dit al punt staat. De vertegenwoordiger van kabinet Weyts bevestigt dat er reeds een subsidieaanvraag lopende is waarin promotie opgenomen is.

Na de vragen en opmerkingen bij de afzonderlijke wijzigingen, duidt de vertegenwoordiger van de SALV de positie van de SALV. In kader van het GLB heeft de SALV in het verleden al een paar hoofdlijnen uitgezet, maar tijdens dit comité kan de vertegenwoordiger nog niet namens de SALV in onverdeeldheid spreken. De GLMC-wijzigingen zijn volgens de vertegenwoordiger van de SALV voor groot deel van de leden gunstig, zonder in detail doorsproken te hebben.

Wat betreft de schrapping van het dierenwelzijnslabel betreurt de SALV het gebrek aan betrokkenheid als adviesraad. Ook het feit dat er een plan gemaakt is voor vijf jaar, waar heel wat studie aan voorafgegaan is, maakt het spijtig om te zien dat sommige maatregelen geen kans krijgen om uitgerold te worden. De vertegenwoordiger sluit af door te herhalen geen advies ten gronde te hebben, aangezien er geen eensgezindheid is binnen de SALV. Een groot deel van de leden van de SALV kan zich wel vinden in een aantal principes en hoofdlijnen zoals administratieve vereenvoudiging, versoepeling van de

kalenderlandbouw, meer flexibiliteit ... die terug te vinden zijn in dit totaalpakket aan wijzigingen, maar niet in de schrapping van het dierenwelzijnslabel.

De vertegenwoordiger van kabinet Weyts meldt dat er voor het Vlaams dierenwelzijnslabel reeds een vzw is opgericht en dat de sector vertegenwoordigd is in het bestuur van de vzw, waaronder de Boerenbond en Comeos. Het is de bedoeling dat er draagvlak binnen de sector gecreëerd wordt om hier een succes van te maken. De voorzitter volgt de redenering dat landbouwers enkel kunnen inzetten op een specifieke productiemethode als er daarvoor een afzetmarkt gecreëerd wordt.

De voorzitter benadrukt dat deze wijziging kan meegenomen worden maar dat de definitieve indiening zal afhankelijk zijn van de verdere gesprekken met de Europese Commissie over de gevolgen van de intrekking.

Vervolgens vraagt de voorzitter of er nog opmerkingen zijn. Deze komen er niet waarop de voorzitter overgaat tot de conclusie. De voorzitter herhaalt dat het hier gaat om een adviespunt, dat de informele gesprekken met de Europese Commissie nog lopen, en dat het van belang is dat de wijzigingen zoals GLMC 6 geen vertragingen oplopen. De voorzitter concludeert dat er, mits enkele bezorgdheden, kan verder gewerkt worden met alle voorgestelde wijzigingen, maar dat alles uiteindelijk nog afhangt van het oordeel van de Europese Commissie. In het najaar zal het monitoringcomité GLB-SP verder ingelicht worden over onder ander de verdere uitwerking van de schrapping van het dierenwelzijnslabel, na afdtoetsing met de Europese Commissie.

De vertegenwoordiger van kabinet Demir wil wel nogmaals de bezorgdheid over eventuele milieueffecten meegeven en vermelden niet 100% overtuigd te zijn door de garanties van de Europese Commissie.

Na deze laatste bemerking besluit de voorzitter dat we naast het gunstig advies om verder te gaan met deze wijzigingsvoorstellen, oog blijven hebben voor de finale en totale milieu impact, die gunstig moet blijven zoals die vandaag is.

5 VARIA

De voorzitter vraagt of er iemand variapunten heeft.

De vertegenwoordiger van kabinet Demir heeft een vraag over de sociale conditionaliteit waaraan in 2025 voldaan moet worden: wat is de stand van zaken en moet hiervoor iets gewijzigd worden aan het GLB-SP? Een expert van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij antwoordt in overleg te zijn met federale overheidsdiensten en nog afstemming te plannen met de sector. Een wijziging aan het GLB-SP zal volgens de expert niet nodig zijn aangezien de methodiek voor controle en sanctie van de sociale conditionaliteit beschreven wordt in hoofdstuk 7 dat geen deel uitmaakt van de goedkeuringsprocedure. Er is dus geen goedkeuring van de Commissie nodig. In hoofdstuk 7 moet aangegeven worden op welke manier dat de sociale conditionaliteit zal gecontroleerd en gesanctioneerd worden. Wel moeten we garanderen dat we de benodigde instrumenten implementeren. Bij een volgende wijziging zullen we dus in hoofdstuk 7 de werkwijze toevoegen. De voorzitter vult aan dat vanwege de bevoegdheidsverdeling in België het procedureel meer ingewikkeld is. Momenteel worden deze protocollen opgesteld. Wanneer dit definitief is wordt dit verduidelijkt in het plan. Het gaat dus niet om een planwijziging maar eerder om een verduidelijking. We zitten dus op schema. De expert van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij verduidelijkt nog dat de sociale conditionaliteit betrekking heeft op preventie op het werk, arbeidscontracten en arbeidsveiligheid; het gaat over bedrijven met werknemers.¹²

Hierna worden er geen vragen meer gesteld of variapunten aangehaald, waarop de voorzitter iedereen bedankt en de vergadering afrondt. De volgende vergadering van het monitoringcomité GLB-SP zal dit najaar plaatsvinden.

¹² N.v.d.r.: Enkele weken na deze vergadering van het monitoringcomité GLB-SP heeft de Europese Commissie alle lidstaten gewezen op bijlage 1 punt 7.3 van uitvoeringsverordening (EU) 2021/2289. Als de sociale conditionaliteit met ingang van 2025 wordt toegepast, moet de omschrijving van het controle- en sanctiesysteem voor de sociale conditionaliteit op zijn laatst verstrekt zijn in de wijziging van het strategisch GLB-plan zoals goedgekeurd door de Commissie overeenkomstig artikel 119 van Verordening (EU) 2021/2115 vóór het eerste jaar van toepassing van de sociale conditionaliteit, nl. vóór 1 januari 2025.